KAPITAL & COIN

Give while you say

SICHA ADDENDUM

SICHA 1 Educating Children In the ways of Tzedakah

RECENTLY I have been speaking enthusiastically about the need to educate children to give tzedakah by giving them coins to drop into a tzedakah box.

Some people look for problems and ask: "What is the point of doing this? They are not yet obligated to do mitzvos. Moreover, the money is not even theirs. What do you gain by giving them money to give to tzedakah?"

The answer is based on a clear possuk: Educate a youngster according to his path; even when he matures, he will not deviate from it. When a child is taught to place coins in a tzedakah box, he will certainly continue doing so with his own money when he grows up.

There is an added advantage when the money is not given directly to a poor person or tzedakah collector but into a tzedakah box:

You should not only give tzedakah when a poor person approaches you and asks for financial assistance to provide for himself and his family. Nor should giving tzedakah be limited to when a tzedakah collector comes and tells you about a family that needs help. Even when no one is there to remind you that someone is in need, you know that tzedakah is a mitzvah that must be fulfilled.

This is the advantage of dropping coins into a tzedakah box. A tzedakah box cannot speak and encourage you to give tzedakah; at best, its presence serves as a hint. Despite the lack of a specific reminder, knowing that you must fulfill this mitzvah, you put some money inside.

This point is especially true with young children. An adult can read the words on the box featuring the name and purpose of the mossad, and this inspires him to give. By contrast, when an as-of-yet-illiterate child puts money inside, he is purely training his hand to give tzedakah.

By using your hand to give tzedakah, your hand will be healthy in all respects. Of course, no one would wait until there is a problem with his hand and then go to a doctor to cure it. Rather, he does whatever he can to ensure his hand is healthy from the onset.

Shabbos Parshas Nitzavim-Vayelech, 5743 (Toras Menachem 5743, vol. 4, pp. 2033–2034)

לאחרונה ״קאָכט מען זיך״ בחינוך ילדי ישראל הקטנים לקיום מצות צדקה, ע״י שנותנים להם פרוטה כדי לתתה בקופת־צדקה. וישנם כאלו ש״תואנה הם מבקשים״, ושואלים: מהי התועלת שבדבר — הרי מדובר אודות ילדים קטנים שאינם חייבים במצוות, ומה גם שאין להם ממון משלהם, וא״כ, מהי איפוא התועלת לתת להם פרוטה כדי לתתה בקופת־צדקה!!

והמענה לזה הוא — מקרא מלא דיבר הכתוב: ״חנוך לנער גו׳ גם כי יזקין לא יסור ממנה״, היינו, כאשר מחנכים את הנער לשלשל כסף בקופת־צדקה, בודאי ימשיך להתנהג כן כאשר יגדל ויהי׳ לו כסף משלו, ״גם כי יזקין לא יסור ממנה״.

וישנה עוד מעלה בזה — כאשר מדובר אודות נתינה לקופת־צדקה, היינו, שאינו נותן זאת לעני (או לגבאי־צדקה) באופן ישיר, כי אם לקופת־צדקה:

קיום מצות הצדקה צריך להיות לא רק כאשר בא אליו עני ומבקש ממנו שיתן לו פרוטה כדי להחיות את נפשו ונפש בני ביתו, או שבא אליו גבאי־צדקה ומספר לו שישנו עני שזקוק לצדקה לפרנסתו ופרנסת בני ביתו, אלא עוד זאת, אפילו כאשר אף אי לא מזכיר לו אודות העני, גם אז יודע הוא שצריך לקיים מצות צדקה.

וזוהי המעלה של נתינה לקופת־הצדקה — שהרי קופת־הצדקה שייכת לסוג ה״דומם״, כך שאין ביכלתה להזכיר לאדם ולעוררו אודות העני הזקוק לצדקה [ולכל היותר — מהוה קופת־הצדקה ״רמז״ בלבד כו׳], ואעפ״כ, מקיים הוא את מצות הצדקה ללא צורך בתזכורת מיוחדת.

וענין זה מודגש ביותר אצל ילדים קטנים:

אדם מבוגר יודע לקרוא מה שכתוב ע״ג קופת־הצדקה, ובראותו את שמו של המוסד (וכיו״ב) המתנוסס ע״ג ״קופת־הצדקה״, מתבונן הוא שמוסד זה זקוק לכסף (או שענין זה מופיע בפירוש ע״ג קופת־הצדקה), וענין זה מעורר אותו לתת לצדקה. משא״כ כאשר מדובר אודות ילד קטן, שעדיין אינו מסוגל לקרוא כו׳ — הרי אצלו לא שייך כל האָמור לעיל, ופעולתו לשלשל כסף בקופת־הצדקה אינה אלא ביטוי הענין ד״יד המחלקת צדקה״ (ראה תניא פכ״ג), כלומר, שמרגיל את ידו להיות ״יד המחלקת צדקה״, שעי״ז נעשית ה״יד״ **בריאה** בשלימות [והרי מובן בפשטות שאף אי לא ימתין עד שיצטרך ללכת לרופא ח״ו כדי לרפא את ידו, אלא הוא משתדל לעשות את כל התלוי בו שידו תהיי בריאה מלכתחילה].

ט. אַז מען רעדט וועגן ענין הצדקה — איז כאן המקום לעורר אויף אַ דבר תמוה, וואָס לע״ע לא שמעתי אַז מ׳זאָל אויף דעם מעורר זיין (ועאכו״כ — צו פירן זיך אַזוי תמיד בפועל):

עס פירט זיך ביי אידן משנים קדמוניות — אַז בשעת מ׳וויל אָפּשרייען אַ גזירה כו׳ ועל כל צרה שלא תבא כו׳ — בעט מען ומעוררים אַז מען זאָל אויף דעם זאָגן תהלים.

איז כדאי לעורר, אַז איינער פון די ענינים וואָס העלפן ספּעציעל על כל צרה שלא תבוא כו׳ — איז נתינת הצדקה[40]*. די סיבה אויף יעדן דבר בלתי רצוי איז — „מפני חטאינו", און צדקה איז מבטל „חטאינו", ווי עס שטייט[41] „וחטאך בצדקה פרוק" (וכמבואר באגה״ת[42] ואגה״ק[43]).

ובפרט לויט ווי ס׳איז מבואר אין חלק ראשון פון ספר התניא[44] בגודל מעלת הצדקה, אַז זי איז „שקולה כנגד כל המצות"[45], ווייל „בצדקה שאדם נותן מיגיע כפיו הרי כל כח נפשו החיונית . . עולה לה׳" (און „גם מי שאינו נהנה מיגיעו מ״מ הואיל ובמעות אלו הי׳ יכול לקנות חיי נפשו החיונית הרי נותן חיי נפשו לה׳").

און דערפאַר איז אַ דבר נכון, אַז ביי יעדער געלעגנהייט פון אמירת תהלים כדי צו „אָפּשרייען" אַן ענין בלתי טוב, אָדער אפילו סתם אמירת תהלים, מתוך שמחה וטוב לבב [ווי די תקנה פון נשיא דורנו צו זאָגן יעדן טאָג דעם שיעור תהלים ווי עס איז נחלק געוואָרן לימי החודש, און אין חודש אלול — צו מוסיף זיין נאָך ג׳ מזמורים ליום[46]] —

זאָל מען דערצו מצרף זיין דעם ענין פון נתינה לצדקה (כמובן — אין די טעג ווען מ׳מעג מטלטל זיין ממון).

יו״ד. ואע״פ אַז אין פריערדיקע דורות האָט מען זיך באַגנוגנט מיט אמירת תהלים — י״ל דעם טעם דערויף בפשטות:

אַמאָליקע יאָרן איז דער עיקר „הכרזה" אויף ענינים כהנ״ל געווען (ווען ס׳איז געווען ברוב עם בביהכנ״ס) ביום השבת (ווי דער פסק הלכה[47] אַז „מפקחין על צרכי ציבור בשבת") ווען מ׳טאָר ניט געבן ממון צדקה[48].

ועיקר — אַמאָליקע יאָרן, ובפרט במדינות אחרות, האָבן כו״כ מבני ישראל געלעבט במיצר ומצוקה כפשוטו, אַזוי, אַז דער ענין פון נתינת צדקה בריבוי איז געווען פאַרבונדן מיט אָפּגעבן „חיי נפשו" כפשוטו — ניט נאָר „הי׳ יכול לקנות חיי נפשו", נאָר „חיי נפשו" ממש, מ׳האָט געדאַרפט מגרע זיין מאכילתו ושתייתו און מאכו״ש בני ביתו;

און אויך — אסור לבייש את מי שאין לו.

און דערפאַר האָט מען זיך מסתפק געווען מיט נתינת צדקה אין זמנים קבועים, און לויט די שיעורים אין שו״ע[49] (מעשר או חומש כו׳), און דער ענין והכרזה פון נתינת צדקה (בריבוי) איז געווען במקרים יוצאים מן הכלל.

ומהאי טעמא האָט אויך ניט געהאַט אַן אָרט אויף איינשטעלן אַ מנהג קבוע, אַז ביי יעדער געלעגנהייט פון אמירת תהלים כו׳ זאָל מען זיך מחייב זיין לצדקה.

[און אפילו ווען מ׳טוט עס אין אַן אופן פון „בלי נדר" — פילט מען דאָך עכ״פ „ניט באַקוועם" ווען אינו יכול, און ס׳איז ניט קיין סדר צו ענג מאַכן אַ אידן].

משא״כ בזמננו עתה, האָט דער אויבערשטער באַגליקט אידן און זיי מצליח געווען אַז מען לעבט אין אַ מצב וואו ס׳איז ניטאָ אַזאַ עניות ח״ו.

[מאמר המוסגר: דער רבי דער נשיא האָט אַמאָל מבאר געווען דעם חילוק פון „עניות" מעבר לים און „עניות" במדינה זו:

אַמאָל האָט אַן אָרעמאַן ניט געהאַט קיין לחם לאכול ובגד ללבוש — בפשטות; אָבער במדינה זו, איז ניטאָ די מציאות אַז מ׳זאָל ניט האָבן עכ״פ לחם צר ומים לחץ[50] — יעדערער האָט אַ סך מער הרחבה דערפון. נאָר דער ענין ה„עניות" באַשטייט אין דעם וואָס מ׳האָט ניט „(אכלו) משמנים ו(שתו) ממתקים"[51], ועד״ז — בגדים „לכבוד ולתפארת"[52], אָדער זיין דירה האָט ניט מער ווי דריי[53] חדרים . . .

ובפרט אויב ער זעט ביים שכן אַ הרחבה בכל הנ״ל, פילט ער זיך ווי גאָר גאָר אַן עני . . .

— מען דאַרף זוכן אַ הצדקה ולימוד זכות אויף אידן (ובפרט בחודש אלול): חז״ל זאָגן[54] „אזלת לקרתא עביד כנימוסא", און וויבאַלד אַז במדינה זו איז דער סדר, אַז דאָס וואָס עס האָט זיך גערעכנט מעבר לים אַן ענין פון „הרחבה", איז במדינה זו געוואָרן אַ הכרח גמור — איז בשעת ביי אַ אידן פעלט די הרחבה, איז דאָ — איז עס אַן ענין פון „מחסורו אשר יחסר לו"[55].

ובפרט אַז זייענדיק בנו של מלך מלכי המלכים הקב״ה פאַרדינט ער[56] טאַקע (און ער קען עס מאָנען בזרוע[57]) בני חיי ומזוני רוויחי, ובכולם רוויחי, און רוויחי כפשוטה — וואָס ביי אומות העולם (צווישן וועמען — קרתא — מען לעבט) הייסט עס „רוויחי"]

— איז כדאי איינצופירן אַז מ׳זאָל מרבה זיין בצדקה באופן קבוע, און מצרף זיין צו יעדער ענין פון אמירת תהלים בחול — צי וואָס מען זאָגט צוליב אָפּשרייען אַן ענין בלתי טוב, אָדער וואָס מען זאָגט מתוך שמחה וטוב לבב — נתינת הצדקה.

ובפרט לויט ווי דער אַלטער רבי זאָגט אין אגרת התשובה[58], אַז „נהגו עכשיו כל החרדים לדבר ה׳ להרבות מאד מאד בצדקה" (מצד דעם ענין פון „חסדי[59] ה׳ כי לא תמנו").

יא. ויהי רצון אַז די הצעה לבבית ונפשית זו זאָל נתקבל ווערן בסבר פנים יפות און נתפשט ווערן בכל מקום ומקום —

להרבות בצדקה מתוך שמחה והרווחה, כולל אויך — גמילות חסדים (וואָס איז אויך) לעשירים[60].

ובפרט אַז צדקה האָט אַ שייכות מיוחדת לדורנו זה, דרא דעקבתא דמשיחא — וואָס אונזער עבודה איז דאָך צו שרייען „עד מתי?!" — מיר ווילן האָבן משיח׳ן און דוקא במהרה בימינו ממש, בעגלא דידן!

— איז דאָך גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה[61], און מזרזת[62] את הגאולה,

אחישנה ובעגלא דידן ממש.

THERE IS SOMETHING surprising I have not yet heard anyone point out (and certainly, I have not seen people actually doing so on a constant basis):

There is an age-old practice among Jews that whenever we need to avert an evil decree or prevent a misfortune, we ask and encourage for Tehillim to be said.

There is another strategy that is especially effective in averting calamity—to give tzedakah. This is because the underlying cause of any negative occurrence is our sins, and giving tzedakah cancels their effect, as the possuk states, "Your sin can be redeemed with charity" (as explained in Igeres Hateshuvah and Igeres Hakodesh).

Furthermore, the Alter Rebbe explains in Tanya[4] that the mitzvah of tzedakah equals all the other mitzvos put together. This is because through giving tzedakah, our very life and energy (which we invested in earning the money) is being elevated to Hashem. (Even if you are in a position where you do not need to toil for a livelihood, since you could have used the money to buy food and other basic necessities, when you give it to tzedakah instead, you are giving your very life to Hashem.)

In light of this, I highly recommend that whenever Tehillim is recited to avert an evil decree, it should be complemented with tzedakah. In fact, this should be done whenever Tehillim is recited, including for joyous and positive reasons (for example, to fulfill the [Frierdiker] Rebbe's directive to recite a portion of Tehillim each day as it is split according to the days of the month, and to add an additional three kapitlach of Tehillim each day of Elul.)

(Of course, this should only be done on days when money may be handled.)

***

In past generations, people would suffice with reciting Tehillim, without the added element of giving tzedakah. Why is this so?

The reason is simple:

It used to be that announcements to recite Tehillim to avert evil decrees were primarily made in shul on Shabbos, when many people would be present. (This is consistent with the halachah that one may address public matters on Shabbos.) At such times, no one was able to give tzedakah.

Even more significantly, in the past, especially in other countries, many Jews were poverty-stricken. In such a situation, giving tzedakah liberally didn't just mean you were giving money you could have used to purchase essentials. It meant you were literally giving away your very life; you were taking away from the little bit you and your family had to eat and drink.

Another point to keep in mind is that it is forbidden to shame someone who has nothing to give.

Therefore, people would suffice with giving tzedakah at set times, in the amounts specified in Shulchan Aruch (e.g., a tenth or a fifth). Appeals to give tzedakah (generously) were limited to certain unique situations.

For this reason, it was out of place to institute an established practice to give tzedakah whenever Tehillim was being recited.

(Even if the commitment to give tzedakah would be bli neder, people are uncomfortable when they cannot give what they pledged, and we should not make a habit out of causing Jews to feel bad.)

In our times, however, Hashem has given us the good fortune and success to live without such abject poverty.

Therefore, I suggest starting a trend to give tzedakah abundantly on a permanent basis. Whenever Tehillim is recited on a weekday—whether to prevent misfortune or for positive reasons—it should be complemented with tzedakah.

Moreover, the Alter Rebbe writes in Igeres Hateshuvah that "in our times, all those who revere Hashem's words give tzedakah abundantly" (to atone for our many imperfections).

***

May it be Hashem's will that this heartfelt proposal coming from the core of the soul will be accepted gladly and will circulate everywhere. May people give tzedakah in abundance joyfully and easily, as well as doing gemilus chassidim (which can also be done to the wealthy).

Tzedakah is especially relevant to our generation, the final generation before the coming of Moshiach. Our avodah is to demand "Ad Mosai?!" We want Moshiach, and we want him now! This can be accomplished through giving tzedakah, which brings and hastens the geulah, may it take place immediately!

Sichah of 18 Elul, 5745

(Likkutei Sichos, Vol. 29, pp. 297–299)

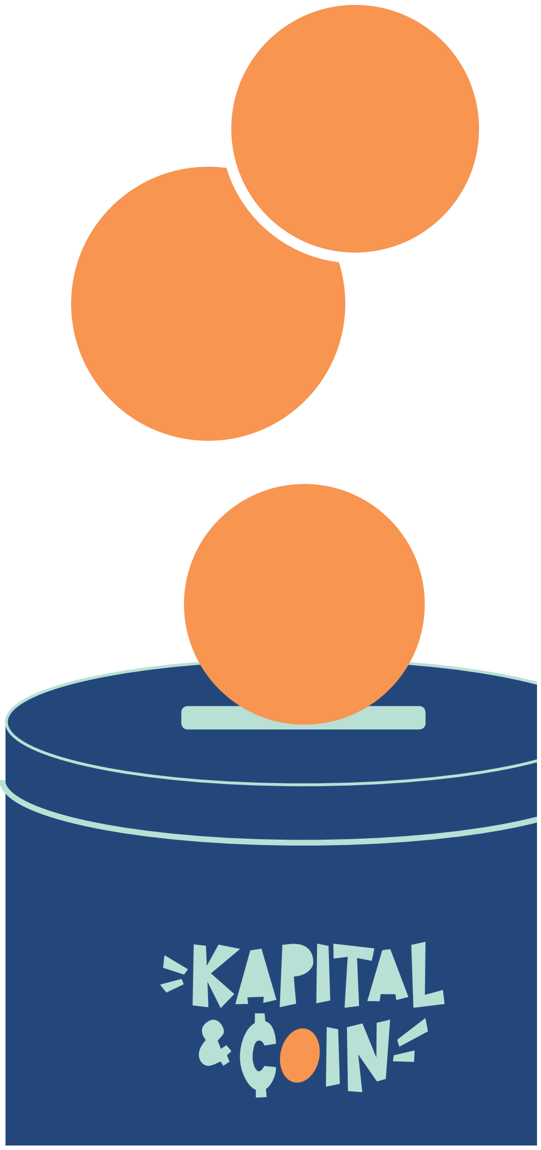

TZEDAKAH is one of the greatest mitzvos of all. It is equal to all other mitzvos and is especially important today, in the generation directly before Moshiach.

In this light, I suggest the following:

The administrator of every educational institution—be it a Cheder, Talmud Torah, Yeshiva Ketanah, or Yeshiva Gedolah—should distribute money to all the students, appointing them as his messengers to give it to tzedakah. The money can come either from his personal account or from the account of the school. He should also distribute money to all the staff (the teachers, etc.).

To make it easier, he can distribute coins in small denominations. The main thing is that by doing so, he will display a living example and inspire the students (whether they are boys or girls) as to the importance of giving tzedakah. Moreover, they will actually give tzedakah, and they will generously add from their own money.

This should be done at least once a week. The best day is erev Shabbos (before the students and staff go home for Shabbos), when tzedakah (the needs of the poor) is particularly emphasized.

A similar practice can be adopted in every Jewish institution or organization. The administrator should distribute money to all the employees (at least once a week), appointing them as his messengers to give it to tzedakah.

Perhaps this practice can even be adopted in non-Jewish institutions and organizations as well, because charity is an important factor in making the world a civilized place. (According to some opinions, it is one of the mitzvos that Bnei Noach are obligated to keep.) Giving charity is particularly relevant in the United States, as it is the supporting pillar of this country.

This suggestion should be publicized wherever possible. I am sure it will be accepted and succeed more than is expected.

Sichah of Shabbos Parshas Lech Lecha, 5750 (Sefer Hasichos 5750, vol. 1, p. 108)

SIGN UP YOUR SCHOOL TODAY!

KapitalCoin.org

נתינת הצדקה:

ב) איינע פון די גרעסטע מצוות איז — מצות הצדקה, ששקולה כנגד כל המצוות[98], ובפרט בדרא דעקבתא דמשיחא[99].

בכדי קובע זיין אַ הוספה אין נתינת הצדקה בשנה זו בפרט — איז כדאי איינפירן, אַז דער מנהל פון יעדן מוסד חינוך (אַ חדר, תלמוד תורה, ישיבה קטנה וגדולה) זאָל אויסטיילן (מקופת עצמו אָדער מקופת המוסד) אַ שליחות (מצוה) לצדקה צו אַלע תלמידי המוסד, און צו אַלע אַרבעטער אין דעם מוסד (די מלמדים וכו׳). ובכדי להקל — קען מען טיילן אַ פרוטה וכיו״ב, דער עיקר איז — די דוגמא חי׳ בכדי מעורר זיין דעם תלמיד ותלמידה, און דעם בפועל — צו געבן צדקה, ובהוספה מדילי׳, כפי נדבת לבו (לבה) הטהור.

און מ׳זאָל דאָס טאָן עכ״פ פעם אחת בשבוע (ומה טוב —), בערב שבת (איידער מ׳גייט זיך פאַנאַנדער פאַר שבת) — ווען ענין הצדקה (צרכי העניים) איז נאָכמער בהדגשה.

אַזוי איז אויך כדאי איינפירן אין אַלע אידישע מוסדות און ארגונים — אַז דער מנהל המוסד זאָל אויסטיילן צו אַלע אַרבעטער (פעם בשבוע עכ״פ) אַ שליחות לצדקה.

ויש מקום לומר — אַז אַזוי איז כדאי אויך איינפירן אין ניט־אידישע מוסדות וארגונים, ווייל צדקה איז נוגע צו ישוב העולם (ולכמה דיעות[100] איז צדקה איינע פון די מצוות בני נח), ובפרט אין דער מדינה, וואָס איר העמוד התווך איז — נתינת הצדקה.

ויש לפרסם זה בכל מקום ומקום, און זיכער וועט די הצעה נתקבל ווערן און מצליח זיין מער ווי המשוער.